

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0253/2000

18 september 2000

*

VERSLAG

over het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken
(COM(1999) 348 – C5-0169/1999 - 1999/0154(CNS))

Commissie juridische zaken en interne markt

Rapporteur: Diana Wallis

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **I Samenwerkingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **II Samenwerkingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- *** Instemming
Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen
- ***I Medebeslissingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- ***II Medebeslissingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- ***III Medebeslissingsprocedure (derde lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerp tekst

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

Commissie-afkortingen

- I. AFET Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid
- II. BUDG Begrotingscommissie
- III. CONT Commissie begrotingscontrole
- IV. LIBE Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken
- V. ECON Economische en Monetaire Commissie
- VI. JURI Commissie juridische zaken en interne markt
- VII. INDU Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie
- VIII. EMPL Commissie werkgelegenheid en sociale zaken
- IX. ENVI Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid
- X. AGRI Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling
- XI. PECH Commissie visserij
- XII. REGI Commissie regionaal beleid, vervoer en toerisme
- XIII. CULT Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport
- XIV. DEVE Commissie ontwikkelingssamenwerking
- XV. AFCO Commissie constitutionele zaken
- XVI. FEMM Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen
- XVII. PETI Commissie verzoekschriften

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
WETGEVINGSVOORSTEL	5
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE	28
TOELICHTING	29
ADVIES VAN DE COMMISSIE VRIJHEDEN EN RECHTEN VAN DE BURGER, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN	33

PROCEDUREVERLOOP

Bij schrijven van 30 september 1999 verzocht de Raad, overeenkomstig artikel 61, sub c) van het EG-Verdrag, het Parlement om advies inzake het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (COM(1999) 348 - 1999/0154(CNS)).

Op 7 oktober 1999 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van dit voorstel naar de Commissie juridische zaken en interne markt als commissie ten principale en de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken als medeadviserende commissie (C5-0169/1999).

De Commissie juridische zaken en interne markt benoemde reeds op haar vergadering van 23 september 1999 Diana Wallis tot rapporteur.

De commissie behandelde het Commissievoorstel en het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 30 november 1999, 10 en 11 januari 2000, 21 en 22 februari 2000, 27 maart 2000, 8 en 9 mei, 26 en 27 juni en 4 september 2000.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 17 stemmen voor en 5 tegen bij 13 onthoudingen haar goedkeuring aan de ontwerpwetgevingsresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Ana Palacio Vallelersundi (voorzitter), Ward Beysen, Willi Rothley en Rainer Wieland (ondervoorzitters), Diana Paulette Wallis (rapporteur), Luis Berenguer Fuster, Maria Berger, Jean-Maurice Dehousse, Carlo Fatuzzo (verving H.P. Mayer overeenkomstig artikel 153, lid 2, van het Reglement), Janelly Fourtou, Marie-Françoise Garaud, Evelyne Gebhardt, Gerhard Hager, Malcolm Harbour, Heidi Anneli Hautala, Roger Helmer (verving Antonio Tajani overeenkomstig artikel 153, lid 2, van het Reglement), Anneli Hulthén, The Lord Inglewood, Othmar Karas, Kalus-Heiner Lehne, Donald Neil McCormick, Toine Manders, Hans-Peter Martin, Arlene McCarthy, Manuel Medina Ortega, Bill Miller, Angelika Niebler, Imelda Mary Read, Francesco Enrico Speroni, Astrid Thors, Theresa Villiers, Joachim Wuermeling, Matti Wuori, Christos Zacharakis, Stefano Zappalà en Jürgen Zimmerling.

Het advies van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken is bij dit verslag gevoegd.

Het verslag werd ingediend op 18 september 2000.

De termijn voor de indiening van amendementen wordt bekendgemaakt in de ontwerpagenda voor de vergaderperiode waarin het verslag wordt behandeld.

WETGEVINGSVOORSTEL

Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (COM(1999) 348 – C5-0169/1999 - 1999/0154(CNS))

Dit voorstel wordt als volgt gewijzigd:

Door de Commissie voorgestelde tekst¹

Amendementen van het Parlement

(Amendement 1)
Overweging 3

Deze aangelegenheden behoren tot het terrein van de justitiële samenwerking in burgerlijke zaken in de zin van artikel 65 van het Verdrag.

Deze aangelegenheden behoren tot het terrein van de justitiële samenwerking in burgerlijke zaken in de zin van artikel 65, *sub a)* van het Verdrag.

Motivering:

Spreekt voor zich.

(Amendement 2)
Overweging 3 bis (nieuw)

Deze nieuwe verordening moet worden toegepast en geïnterpreteerd op een manier die verenigbaar is met de communautaire wetgeving en die met name de toepassing van de grondbeginselen van vrij verkeer van goederen en diensten die gewaarborgd zijn door het Verdrag en richtlijnen inzake de toepassing van deze beginselen in bepaalde sectoren, niet belemmert of minder aantrekkelijk maakt.

Motivering:

Spreekt voor zich.

¹ PB C 376 van 28.12.1999, blz. 1.

(Amendement 3)
Overweging 4 bis (nieuw)

Consumenten het recht geven een beroep te doen op de rechter in hun woonplaats zal waarschijnlijk een afschrikwekkende werking hebben op nieuwkomers op de groeiende markt van de elektronische handel, en gerechtelijke acties moeten worden beschouwd als een laatste toevlucht voor de consument, mede gezien de kosten en de tijd die ermee gemoeid zijn. Er moet echter ook rekening mee worden gehouden dat de leverancier en/of de kredietkaartmaatschappij (ingeval er een terugvorderingssysteem is vastgesteld) zich in vergelijking met de principaal in een betere positie bevinden om zich tegen het risico van juridische geschillen te verzekeren.

Motivering:

Zie motivering bij amendement 10. Verder kan worden gezegd dat, volgens het UK Department of Trade and Industry, in 1998 slechts 69 personen in het Verenigd Koninkrijk een verzoek indienden om documenten aan andere lidstaten ter beschikking te stellen overeenkomstig het Verdrag van Brussel. Daarentegen werden 2.547 verzoeken om diensten uit het buitenland ontvangen, maar de meeste daarvan zijn waarschijnlijk door het bedrijfsleven ingediend. Ook moet worden bedacht dat consumenten waarschijnlijk alleen een beroep op rechtbanken doen als het gaat om claims met een grote waarde. Inderdaad werd in 1995 in een studie voor de Commissie vastgesteld dat de kosten van het leggen van een grensoverschrijdende claim ten bedrage van € 2.000, € 2.500 zouden bedragen, exclusief de kosten van de uitvoering van de uitspraak van de rechtbank.

Wat een verzekering tegen juridische kosten betreft, schat het UK Department of Trade and Industry dat een verzekering tegen een reeks risico's en niet alleen risico's die verband houden met consumentencontracten, ongeveer tussen de € 86 en € 212 per firma zal bedragen. Zelfs als de premiekosten toenemen als gevolg van de nieuwe verordening inzake beslissingen in burgerlijke en handelszaken, is dit een gering bedrag in vergelijking met de kosten van de opzet van een website.

(Amendement 4)
Overweging 4 ter (nieuw)

Deze verordening heeft geen betrekking op het toepasselijk recht. De bepalingen inzake de jurisdictie van gerechten in deze verordeningen hebben geen gevolgen voor toepassing en interpretatie van het Verdrag van Rome inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst of voor een eventuele toekomstige herziening van dit Verdrag.

Motivering:

Spreekt voor zich.

(Amendement 5)
Overweging 4 quater (nieuw)

Deze verordening moet derhalve worden beschouwd als deel van een pakket andere wetgevings- en niet-wetgevingsmaatregelen voor de elektronische handel. In het bijzonder heeft de Commissie besloten om met de meeste spoed te komen met voorstellen voor de buitengerechtelijke oplossing van geschillen, alsmede voor een procedure bij kwesties van gering belang, die tussen de lidstaten en uiteindelijk internationaal kunnen worden toegepast.

Motivering:

Zie motivering voor amendement 10. De Commissie houdt zich momenteel bezig met diverse projecten, met inbegrip van het EEJ-NET-ADR-programma (alternatieve oplossing geschillen), en met onderzoek naar een on-line systeem in het GCO. Ook moet erop worden gewezen dat ten minste één lidstaat experimenteert met een on-line kleinegeschillenrechtbank, die zich tegen geringe administratieve kosten bezighoudt met claims tot maximaal € 1.270. Het voorbereidende werk wordt dus al gedaan

(Amendement 6)
Overweging 4 quinquies (nieuw)

Deze verordening komt niet in plaats van de mogelijkheid op communautair niveau verschillende voorschriften vast te leggen met betrekking tot jurisdictie, met name voor eisen van geringe omvang of voor bepaalde specifieke onderwerpen.

Motivering:

Spreekt voor zich.

(Amendement 7)
Overweging 4 sexies (nieuw)

Het voorstel voor een verordening van de Commissie wordt beschouwd als een urgente maatregel die een einde moet maken aan de bestaande rechtsonzekerheid over de toepassing van het Verdrag op het elektronische handelsverkeer. Vervolgens zijn ook dienovereenkomstige aanpassingen in het Verdrag van Rome inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst noodzakelijk om tot een coherent wettelijk kader te komen. Daarnaast moeten vrijwillige initiatieven van het bedrijfsleven tot invoering van systemen voor de buitengerechtelijke beslechting van geschillen worden bevorderd. Deze vormen, gezien het grote aantal geschillen over kwesties van betrekkelijk gering belang, een zinvolle aanvulling op de gang naar de rechter.

Motivering:

Het feit dat bij consumenten een geringe bereidheid bestaat om juridische stappen te ondernemen, is geen doorslaggevend argument om hen niet langer de mogelijkheid te geven een vordering in te stellen bij de rechtbank waar zij gevestigd zijn. Vaak gaat er ook alleen al van het dreigen met een vordering een preventieve werking uit, waardoor ondernemers zich beter aan een overeenkomst houden.

Een buitengerechtelijke oplossing van een geschil biedt bij lange na niet dezelfde procedurele garanties als een "fair trial" voor een rechtbank.

(Amendement 8)
Overweging 4 septies

Daarnaast heeft de Commissie zich voorgenomen om als contactorganisatie op te treden voor en samen te werken met belanghebbende partijen, met name de bank- en kredietkaartsector en de consumentenorganisaties, teneinde de ontwikkeling van andere buitengerechtelijke geschillenregelingen voor de elektronische handel te vergemakkelijken en, waar nodig, met voorstellen voor raamwetgeving te komen.

Motivering:

Zie motivering voor amendement 10. Verder is het bijzonder belangrijk om de banken en de kredietkaartmaatschappijen bij de zaken te betrekken, aangezien een terugvorderingssysteem, waarbij de consument zijn claim tegen de kredietkaartmaatschappij kenbaar maakt, een zeer bevredigende oplossing zou kunnen bieden voor het hele vraagstuk van consumentenclaims tegen Internet-traders. Kredietkaarten vormen bijna het universele betaalmiddel op het Internet en het zou voor de kredietkaartmaatschappijen niet moeilijk zijn om een dergelijke regeling op te zetten. Kredietkaartmaatschappijen bieden hun klanten vaak een "gratis" reisverzekering aan, zodat zij in de praktijk ook een dekking zouden kunnen bieden voor consumentenclaims. Ook zouden de kredietkaartmaatschappijen kunnen weigeren om zaken te doen met traders met een slechte handelsreputatie, sites die zich met harde pornografie bezighouden en illegale goksites.

(Amendement 9)
Overweging 4 octies (nieuw)

Met deze verordening wordt beoogd een bijdrage te leveren aan het opzetten van een evenwichtig wettelijk kader tot bevordering van de groei van de elektronische handel in Europa en tot waarborging van het mededingingsvermogen van Europese bedrijven op mondiaal niveau.

Motivering:

Spreekt voor zich.

(Amendement 10)
Overweging 4 nonies (nieuw)

Daar deze verordening deel uitmaakt van dit pakket van wetgevings- en niet-wetgevingsinitiatieven, dient de vaststelling ervan te worden uitgesteld totdat ook de rest van het pakket gereed is om te worden vastgesteld.

Motivering voor de amendementen 3, 5, 8 en 10

De Commissie juridische zaken en interne markt is ingenomen met de recente verklaringen van de Commissaris voor de interne markt, die een consistente en alomvattende benadering van de elektronische handel toezegde. Zij betuigde ook haar tevredenheid over het werk dat de Commissie thans uitvoert op het gebied van alternatieve geschillenoplossingssystemen en on-line geschillenregeling. Gezien de mogelijke negatieve effecten van de vaststelling van deze verordening voor de on-line handel en de juridische onzekerheid die de verordening zou kunnen veroorzaken, is het te verkiezen het Verdrag van Brussel tussen alle lidstaten van kracht te laten blijven totdat er een volledig pakket van maatregelen is voor de geschillenregeling in de elektronische handel. Uitstel verschaft ook de betrokken sectoren de tijd om zich aan te passen en de noodzakelijke maatregelen te treffen.

Er is terecht veel zorg uitgesproken over artikel 15 van de voorgestelde verordening, dat betrekking heeft op door consumenten gesloten overeenkomsten en waarmee de werkingssfeer van het Verdrag van Brussel wordt uitgebreid tot de elektronische handel. Met name het midden- en kleinbedrijf zou ervan afgeschrikt kunnen worden de aanzienlijke investeringen te doen die nodig zijn voor het openen van Internet-sites. Het risico bestaat dat het vooruitzicht in elke willekeurige lidstaat geconfronteerd te kunnen worden met een rechtszaak uiteindelijk zwaarder zal wegen dan de aantrekkingskracht van de mogelijke Internet-handel. Hierdoor zou het bedrijfsleven in Europa grote handelskansen kunnen missen en zou de Europese Unie de kans mislopen een koppositie in te nemen op deze nieuwe markt waar de mogelijkheden vrijwel onbegrensd lijken.

Momenteel hebben consumenten het recht een beroep te doen op de rechter in hun eigen woonplaats. Hen te dwingen zich tot een buitenlandse rechter te wenden zou onevenredig en onredelijk zijn gezien de geringe waarde van de meeste Internet-transacties van consumenten, de kinderziektes van de jonge Internet-handelssector (het managementadviesbureau Ernst & Young schat dat één van de zes door consumenten in de VS via het Internet gekochte kerstartikelen nooit is aangekomen) en de kosten en ongemakken van juridische acties in het buitenland. Bovendien zou alleen al de noodzaak voor consumenten om in het buitenland een

gerechtelijke actie in te stellen een sterke afschrikwekkende werking hebben op de Internet-handel. Verder moet rekening worden gehouden met het feit dat Internet-handelaren bij on-line aankopen in een sterkere positie verkeren dan de consument, omdat betaling in het algemeen vooraf per kredietkaart plaatsvindt. Handelaren (en kredietkaartmaatschappijen) bevinden zich dus in een betere positie voor wat betreft de dekking tegen risico's. De cijfers die worden aangehaald in de motivering bij amendement 3 ondersteunen dit argument.

Het EG-Verdrag vereist bovendien dat de Commissie rekening houdt met de bescherming van de consument. Artikel 3 t) bepaalt dat de Gemeenschap voorziet in "een bijdrage tot de versterking van de consumentenbescherming" en artikel 95, lid 3, stipuleert dat de Commissie bij haar voorstellen voor de consumentenbescherming dient uit te gaan van "een hoog beschermingsniveau". Gezien het verband tussen artikel 65, waarop het voorstel voor de verordening terecht is gebaseerd, en artikel 95 (beide verband houdend met de werking van de interne markt) kan worden gesteld dat de nieuwe verordening uitgaat van een hoog beschermingsniveau. Indien de voorgestelde verordening zou worden ontdaan van de bestaande consumentenbeschermingsbepalingen zoals vastgelegd in het Verdrag van Brussel, kan zij met succes op deze gronden worden aangevochten voor het Europese Hof van Justitie, a fortiori daar veel commentatoren van mening zijn dat artikel 13 van het Verdrag van Brussel, dat zou worden vervangen door artikel 15 van de nieuwe verordening, reeds van toepassing is op on-line transacties. Ten slotte moet rekening worden gehouden met artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, dat deel uitmaakt van het recht van Europese Gemeenschap. Een beroep op de rechter moet echter worden gezien als een laatste toevluchtmiddel. Juridische procedures, met name als buitenlands recht moet worden toegepast, zijn duur en traag. De invoering van goedkope, ongecompliceerde mechanismen voor de behandeling van kleine vorderingen is van essentieel belang, omdat erkend moet worden dat de bescherming die consumenten krachtens de bepalingen van artikel 15 genieten grotendeels denkbeeldig is gezien de geringe waarde van de meeste vorderingen van consumenten en de kosten en tijd die gemoeid zijn met gerechtelijke acties (zie de cijfers die werden gegeven in de motivering bij amendement 3).

Daarom moet de Commissie zich er zo spoedig mogelijk toe verplichten voorstellen uit te werken voor een systeem voor buitengerechtelijke beslechting van consumentengeschillen en een in de gehele EU geldende procedure voor kleine vorderingen. Deze zouden ook internationaal moeten kunnen worden toegepast, waardoor de Unie op dit opwindende nieuwe terrein een koppositie kan innemen. Dergelijke initiatieven zouden bovendien goed stroken met punt 30 van de conclusies van de Europese Raad van Tampere van 15 en 16 oktober 1999 en het vele werk dat de Commissie op dit terrein reeds heeft verricht². De Commissie zou zich voorts dienen in te zetten om de sector, met name kredietkaartverstrekkers en banken, te helpen bij de ontwikkeling van buitengerechtelijke geschillenregelingen, indien noodzakelijk door te komen met voorstellen voor raamwetgeving. De vaststelling van de verordening moet worden uitgesteld tot de Commissie de noodzakelijke voorstellen heeft uitgewerkt, zodat het gehele maatregelenpakket gezamenlijk kan worden vastgesteld. De vertraging die hiermee gepaard gaat, heeft als bijkomend voordeel dat de

² Zie bijvoorbeeld het Groenboek uit 1993 getiteld: "De consument en zijn verhaalsmogelijkheden en de beslechting van consumentengeschillen in de interne markt" (COM(1993) 576), het EEJ-net project en het lopende onderzoek naar on-line systemen bij het GCO.

sector de tijd krijgt zich aan te passen en de noodzakelijke maatregelen te treffen. Voorts is te hopen dat Denemarken, wanneer de uitstelperiode is afgelopen, zijn "opt out" zal hebben laten varen (Ierland en het Verenigd Koninkrijk hebben op 7 december 1999 besloten tot een "opt in") en dat de onderhandelingen in Den Haag over een nieuw internationaal verdrag inzake internationale vonnissen na afloop van de uitstelperiode zullen zijn afgerond.

(Amendement 11)
Overweging 4 decies (nieuw)

De Commissie zal er in de toekomst voor zorgen dat de overeenkomstig artikel 61 van het EG-Verdrag tot stand te brengen ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid met de Internet-markt samenvalt, die aldus de thuismarkt vormt voor de burgers van de Europese Unie.

Motivering:

Er dient op gelet te worden dat de nieuwe verordening, in tegenstelling tot het Verdrag van Brussel, dat het internationaal privaatrecht betreft, als wetgeving voor de interne markt zal gelden.

(Amendement 12)
Overweging 4 undecies (nieuw)

Deze nieuwe verordening moet worden toegepast en geïnterpreteerd op een manier die verenigbaar is met de communautaire wetgeving en die met name de toepassing van de grondbeginselen van vrij verkeer van goederen en diensten die gewaarborgd zijn door het Verdrag en richtlijnen inzake de toepassing van deze beginselen in bepaalde sectoren, niet belemmert of minder aantrekkelijk maakt.

Motivering:

Spreekt voor zich.

(Amendement 13)
Overweging 4 duodecies (nieuw)

De Commissie verplicht zich tot opstelling van standaardvoorwaarden voor e-commerce tussen consumenten en handelaars ("ecoterms Europe").

Motivering:

Spreekt voor zich.

(Amendement 14)
Overweging 5

De lidstaten hebben op 27 september 1968 in het raam van artikel 293, vierde streepje van het EG-Verdrag, het Verdrag van Brussel betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, hierna " het Verdrag van Brussel" genoemd, ondertekend. Laatstgenoemd verdrag, dat deel uitmaakt van het communautair "acquis", is uitgebreid tot alle nieuwe lidstaten ***en werd aan een herziening onderworpen waarop de Raad zich met de herziene tekst akkoord heeft verklaard. De continuïteit van de resultaten die in het raam van deze herziening zijn behaald, dient te worden gewaarborgd.***

De lidstaten hebben op 27 september 1968 in het raam van artikel 293, vierde streepje van het EG-Verdrag, het Verdrag van Brussel betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, hierna " het Verdrag van Brussel" genoemd, ondertekend. ***Gezien het feit dat*** laatstgenoemd verdrag, dat deel uitmaakt van het communautair "acquis" en is uitgebreid tot alle nieuwe lidstaten, ***van toepassing kan blijven als tussen Denemarken en als tussen deze staat en de andere lidstaten, is de onderhavige verordening uitsluitend vastgesteld na de wijziging van het Verdrag van Brussel in overeenstemming met de bepalingen van de onderhavige verordening.***

Motivering:

De voorgestelde verordening zal van toepassing zijn op Ierland en het Verenigd Koninkrijk, omdat zij thans zijn toegetreten tot het toepasselijke protocol bij het EU- en het EG-Verdrag. Denemarken heeft geen blijk gegeven van enige intentie de "opt out" krachtens dit protocol te willen opgeven. Indien Denemarken zijn "opt out" niet opgeeft, zal het Verdrag van Brussel van toepassing blijven tussen de lidstaten waarop de verordening van toepassing is en Denemarken, waarop zij niet van toepassing is. Echter zodra de verordening is vastgesteld,

zal dit terrein onder de uitsluitende bevoegdheid van de Gemeenschap vallen³ en zal het niet langer mogelijk zijn het Verdrag van Brussel te wijzigen. Het is te hopen dat de nieuwe verordening van toepassing zal zijn op Denemarken, maar indien dit niet het geval is, dient de vaststelling van de verordening te worden uitgesteld totdat het Verdrag van Brussel is gewijzigd. Gezien het feit dat de werkzaamheden in verband met de wijziging van het Verdrag van Lugano in overeenstemming met de nieuwe verordening momenteel gaande zijn, zou er een absurde situatie kunnen ontstaan waarin de nieuwe verordening van toepassing is tussen de meeste lidstaten, het Verdrag van Brussel in ongewijzigde vorm van toepassing is tussen Denemarken enerzijds en de andere lidstaten anderzijds, en het gewijzigde Verdrag van Lugano tussen de EVA-landen en de EU-lidstaten (waarschijnlijk met inbegrip van Denemarken). Dit is niet bepaald bevorderlijk voor de rechtszekerheid en betekent een stap terug met betrekking tot de inspanningen die zijn verricht ten behoeve van de verwezenlijking van een gemeenschappelijk rechtsgebied.

Een andere factor die pleit voor uitstel van de vaststelling van de nieuwe verordening is dat indien zij zou worden aangenomen voordat de onderhandelingen voor het Haagse verdrag inzake internationale vonnissen zijn afgerond, de goedkeuring van dat verdrag vertraging zou kunnen opleven.

(Amendement 15)
Overweging 13

Met de steeds toenemende ontwikkeling van nieuwe communicatietechnologieën, met name op consumptiegebied, dient rekening te worden gehouden. ***In het bijzonder moet de verkoop van goederen of diensten langs elektronische weg die in een lidstaat toegankelijk is, als een op deze lidstaat gerichte activiteit worden beschouwd. De consument die zijn woonplaats in die lidstaat heeft, moet, wanneer hij vanuit zijn woonplaats langs elektronische weg in een consumentenovereenkomst toestemt, de bescherming kunnen genieten die hem krachtens deze verordening wordt geboden.***

Met de steeds toenemende ontwikkeling van nieuwe communicatietechnologieën, met name op consumptiegebied, dient rekening te worden gehouden. ***Het doel van een moderne bescherming van de consument, in de zin van de bescherming van een goed voorgelichte en mondige consument, moet zijn de aanbieders van goederen en diensten met behulp van elektronische middelen uitgebreide informatieplichten ten behoeve van de consument op te leggen. In verband met deze verordening betekent dit dat de consument voor het afsluiten van een overeenkomst er duidelijk en ondubbelzinnig op moet worden gewezen welke rechtbank in geval van een geschil een uitspraak moet doen.***

Motivering:

Spreekt voor zich.

³ Zie het AETR-arrest (Zaak 22/70 Commissie tegen Raad [1971], Jurispr. 263).

(Amendement 16)
Overweging 13 bis (nieuw)

De regeling die geldt voor consumentencontracten die langs elektronische weg zijn gesloten is billijk voor de consument aangezien het onderscheid tussen gevallen waarin de consument klager is en waarin hij gedaagde is garandeert dat er alleen een vordering tegen de consument zelf kan worden ingesteld bij het gerecht in zijn eigen land en aangezien bovendien aan de mogelijkheid voor de consument om ermee in te stemmen alleen een vordering voor de gerechten in de lidstaat van de wederpartij in te stellen strikte doorzichtigheidsvereisten zijn verbonden, waardoor elk gevaar dat op grond van onwetendheid akkoord wordt gegaan vermeden wordt; verder krijgt de consument bij wijze van tegenprestatie de garantie dat hij het geschil kan voorleggen aan een nader omschreven Systeem voor de Buitengerechtelijke Beslechting van Geschillen (SBBG), en dat het bedrijf ermee akkoord gaat zich onverwijld te schikken in de uitslag van dit SBBG.

Motivering:

Spreekt voor zich.

(Amendement 17)
Overweging 13 ter (nieuw)

De mogelijkheid dat consumenten ermee akkoord kunnen gaan alleen een vordering in te stellen bij de gerechten in de lidstaat van de wederpartij, mits aan een aantal voorwaarden en doorzichtigheidsvereisten is voldaan, wordt gerechtvaardigd door het specifieke karakter van langs elektronische weg gesloten transacties, met name door de

nieuwe mogelijkheden die de consument heeft een vrije keuze op grond van goede informatie te maken, en laat onverlet eventuele bestaande beperkingen van de keuze van jurisdictie die van toepassing kunnen zijn op bepaalde off-line consumentencontracten

Motivering:

Spreekt voor zich.

(Amendement 18)
Overweging 17

Op grond van het wederzijds vertrouwen in de justitie binnen de Gemeenschap is het gewettigd de in een lidstaat gegeven beslissingen van rechtswege te erkennen zonder dat daarvoor, behoudens bij betwisting, nog enigerlei procedure moet worden gevolgd.

Op grond van het wederzijds vertrouwen in de justitie binnen de Gemeenschap is het gewettigd de in een lidstaat gegeven beslissingen van rechtswege te erkennen zonder dat daarvoor, behoudens bij betwisting, nog enigerlei procedure moet worden gevolgd. ***Hetzelfde geldt voor a) authentieke akten die evenals besluiten uitgaan van de openbare macht en derhalve dezelfde bewijskracht bezitten en b) voor beslechting van geschillen overeenkomstig een door de Commissie goedgekeurd alternatief geschillenoplossingssysteem***

Motivering:

Krachtens artikel 54 van de verordening zijn gerechtelijke schikkingen en authentieke akten - terecht - gelijkgesteld. Dit moet ook uitdrukkelijk worden opgenomen in de overwegingen, om bij interpretatiemoeilijkheden bij de toepassing van de verordening opheldering te brengen

(Amendement 19)
Overweging 18

Eveneens op grond van dit wederzijds vertrouwen is het gerechtvaardigd de procedure om een in een lidstaat gegeven beslissing in een andere lidstaat uitvoerbaar te verklaren, doeltreffend en snel te doen. De verklaring van uitvoerbaarheid van een beslissing dient daartoe vrijwel automatisch

Eveneens op grond van dit wederzijds vertrouwen is het gerechtvaardigd de procedure om een in een lidstaat gegeven beslissing ***of verleden authentieke akte*** in een andere lidstaat uitvoerbaar te verklaren, doeltreffend en snel te doen. De verklaring van uitvoerbaarheid van een beslissing dient

te worden afgegeven, na een eenvoudige formele controle van de overgelegde documenten, zonder dat ambtshalve een van de in deze verordening genoemde gronden voor niet-uitvoering kunnen worden aangevoerd.

daartoe vrijwel automatisch te worden afgegeven, na een eenvoudige formele controle van de overgelegde documenten, zonder dat ambtshalve een van de in deze verordening genoemde gronden voor niet-uitvoering kunnen worden aangevoerd.

Motivering:

Overeenkomstig artikel 54 van de verordening zijn rechtelijke uitspraken en authentieke akten terecht gelijkgesteld. Dit moet ook uitdrukkelijk in de overwegingen worden opgenomen om bij interpretatiemoeilijkheden bij de toepassing van de verordening duidelijkheid te scheppen.

(Amendement 20)
Overweging 26 (nieuw)

De Commissie zal voorstellen bestuderen voor het opzetten van een centrale elektronische EU-databank voor gedingen en vonnissen.

Motivering:

Deze innovatie in de geest van punt 29 van de conclusies van de Raad van Tampere zou van onschatbare waarde zijn voor rechtbanken en procespartijen. De Europese Unie zou hiermee tevens een koppositie innemen in de wereld. Er bestaat reeds een volledig uitgewerkt voorstel voor een dergelijke centrale databank voor gedingen en vonnissen. Krachtens dit voorstel wordt de belangrijkste informatie uit dossiers van rechtbanken in een gestandaardiseerde vorm gekopieerd naar een centrale databank, waar zij on-line kan worden geraadpleegd door belanghebbenden. De voordelen van een dergelijk systeem voor de bevordering van de convergentie en de coördinatie van de verschillende nationale rechtsstelsels en voor partijen om de status van handelspartners en leveranciers te controleren, met name in het tijdperk van de elektronische handel, liggen voor de hand. Aangezien het uit het oogpunt van wetgevingstechniek niet passend zou zijn om een dergelijke belangrijke bepaling voor het opzetten van een dergelijk systeem in deze verordening op te nemen, wordt in de overweging uitsluitend aangekondigd dat de Commissie voornemens is om op dit punt met initiatieven te komen.

(Amendement 21)
Artikel 5 bis (nieuw)

Als oprichter, trustee of begunstigde van een trust, die in het leven is geroepen op grond van de wet of bij geschrifte dan wel bij een schriftelijk bevestigde mondelinge overeenkomst: voor de gerechten van de verdragsluitende staat op het grondgebied waarvan de trust is gevestigd.

Motivering:

Ierland en het Verenigd Koninkrijk zijn thans toetreden tot het van toepassing zijnde protocol bij het EU- en het EG-Verdrag.

(Amendement 22)
Artikel 9

De verzekeraar die zijn woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat kan worden opgeroepen:

- 1) voor de gerechten van de lidstaat waar hij zijn woonplaats heeft, of
- 2) in een andere lidstaat, indien het een vordering van de verzekeringnemer, de verzekerde of een begunstigde betreft: voor het gerecht van de woonplaats van de eiser, of

...

De verzekeraar die zijn woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat kan worden opgeroepen:

- 1) voor de gerechten van de lidstaat waar hij zijn woonplaats heeft, of
- 2) in een andere lidstaat, indien het een vordering **inzake individuele verzekeringsovereenkomsten** van de verzekeringnemer, de verzekerde of een begunstigde betreft: voor het gerecht van de woonplaats van de eiser, of

...

Motivering:

In het geval van een groepsovereenkomst zou het schadelijk kunnen zijn voor de rechtszekerheid om de verzekeringnemer, de verzekerde of de begunstigde toe te staan een vordering in zijn of haar woonplaats in te stellen. Dit zou kunnen leiden tot een veelheid aan bevoegde rechtbanken en maakt de weg vrij voor "forum shopping" en onverenigbare vonnissen in geschillen over één overeenkomst. Het kan er voorts toe leiden dat op één verzekeringsovereenkomst verschillende dwingende regels van toepassing worden, afhankelijk van het land waar een zaak wordt behandeld.

(Amendement 23)
Artikel 15

Terzake van overeenkomsten gesloten door een persoon, de consument, voor een gebruik dat als niet bedrijfs- of beroepsmatig kan worden beschouwd, wordt de bevoegdheid geregeld door deze afdeling, onverminderd het bepaalde in artikel 4 en artikel 5, punt 5, wanneer

- 1) het gaat om koop en verkoop op afbetaling van roerende lichamelijke zaken;
- 2) het gaat om leningen op afbetaling of andere krediettransacties ter financiering van koopovereenkomsten van zodanige zaken;
- 3) in alle andere gevallen, de overeenkomst is gesloten met een persoon die commerciële of beroepsactiviteiten ontplooit in de lidstaat waar de consument zijn woonplaats heeft, of dergelijke activiteiten met enigerlei middelen op die lidstaat, of ***op meerdere landen met inbegrip van die lidstaat richt en de overeenkomst onder die activiteiten valt.***

Wanneer de wederpartij van de consument geen woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat, maar in een lidstaat een filiaal, een agentschap of enige andere vestiging heeft, wordt hij voor de geschillen betreffende de exploitatie daarvan geacht zijn woonplaats te hebben op het grondgebied van die lidstaat.

Deze afdeling is niet van toepassing op vervoerovereenkomsten, behoudens overeenkomsten waarbij voor één enkele prijs zowel vervoer als verblijf worden aangeboden.

Terzake van overeenkomsten gesloten door een persoon, de consument, voor een gebruik dat als niet bedrijfs- of beroepsmatig kan worden beschouwd, wordt de bevoegdheid geregeld door deze afdeling, onverminderd het bepaalde in artikel 4 en artikel 5, punt 5, wanneer ***de consument de overeenkomst vanuit zijn woonplaats aangaat en wanneer***

- 1) het gaat om koop en verkoop op afbetaling van roerende lichamelijke zaken;
- 2) het gaat om leningen op afbetaling of andere krediettransacties ter financiering van koopovereenkomsten van zodanige zaken;
- 3) in alle andere gevallen, de overeenkomst is gesloten met een persoon die commerciële of beroepsactiviteiten ontplooit in de lidstaat waar de consument zijn woonplaats heeft, of dergelijke activiteiten met enigerlei middelen op die lidstaat, of ***de overeenkomst is gesloten met een consument die zijn woonplaats in een andere lidstaat heeft, door middel van televerkoop.***

Wanneer de wederpartij van de consument geen woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat, maar in een lidstaat een filiaal, een agentschap of enige andere vestiging heeft, wordt hij voor de geschillen betreffende de exploitatie daarvan geacht zijn woonplaats te hebben op het grondgebied van die lidstaat.

Deze afdeling is niet van toepassing op vervoerovereenkomsten, behoudens overeenkomsten waarbij voor één enkele prijs zowel vervoer als verblijf worden aangeboden.

Motivering:

Spreekt voor zich.

(Amendement 24)
Artikel 16

De vordering die door een consument wordt ingesteld tegen de wederpartij bij de overeenkomst, **kan** worden gebracht voor hetzij de rechten van de lidstaat op het grondgebied waarvan die partij haar woonplaats heeft, hetzij het gerecht van de plaats waar de consument zijn woonplaats heeft.

De vordering die tegen de consument wordt ingesteld door de wederpartij bij de overeenkomst, kan slechts worden gebracht voor de rechten van de lidstaat op het grondgebied waarvan de consument woonplaats heeft.

De eerste en de tweede alinea van dit artikel laten het recht om een tegeneis in te stellen bij het gerecht waarvoor met inachtneming van deze afdeling de oorspronkelijke eis is gebracht, onverlet.

Behoudens het bepaalde in artikel 17 bis kan de vordering die door een consument wordt ingesteld tegen de wederpartij bij de overeenkomst, worden gebracht voor hetzij de rechten van de lidstaat op het grondgebied waarvan die partij haar woonplaats heeft, hetzij het gerecht van de plaats waar de consument zijn woonplaats heeft.

De vordering die tegen de consument wordt ingesteld door de wederpartij bij de overeenkomst, kan slechts worden gebracht voor de rechten van de lidstaat op het grondgebied waarvan de consument woonplaats heeft.

De eerste en de tweede alinea van dit artikel laten het recht om een tegeneis in te stellen bij het gerecht waarvoor met inachtneming van deze afdeling de oorspronkelijke eis is gebracht, onverlet.

Motivering:

Spreekt voor zich.

(Amendement 25)
Artikel 17

Van de bepalingen van deze afdeling kan slechts worden afgeweken door overeenkomsten:

1. gesloten na het ontstaan van het geschil,
2. die aan de consument de mogelijkheid geven de zaak bij andere gerechten dan de in deze afdeling genoemde aanhangig te maken,
3. waarbij een consument en zijn wederpartij, die op het tijdstip waarop de overeenkomst wordt gesloten hun woonplaats of hun gewone verblijfplaats in dezelfde lidstaat hebben, de rechten van

Behoudens het bepaalde in artikel 17 bis kan van de bepalingen van deze afdeling slechts worden afgeweken door overeenkomsten:

1. gesloten na het ontstaan van het geschil,
2. die aan de consument de mogelijkheid geven de zaak bij andere gerechten dan de in deze afdeling genoemde aanhangig te maken,
3. waarbij een consument en zijn wederpartij, die op het tijdstip waarop de overeenkomst wordt gesloten hun woonplaats of hun gewone verblijfplaats in dezelfde lidstaat hebben, de rechten van

die lidstaat bevoegd verklaren, tenzij de wetgeving van die lidstaat dergelijke overeenkomsten verbiedt.

die lidstaat bevoegd verklaren, tenzij de wetgeving van die lidstaat dergelijke overeenkomsten verbiedt.

Motivering:

Spreekt voor zich.

(Amendement 26)
Artikel 17 bis (nieuw)

In afwijking van het in de artikelen 16 en 17 bepaalde kan een consument ermee instemmen dat hij uitsluitend zal overgaan tot het instellen van een vordering tegen de wederpartij bij de overeenkomst bij de gerechten van de lidstaat waarin die partij is gevestigd, mits:

- a) de vordering een contract betreft dat op afstand via elektronische weg is gesloten, en***
- b) de consument er vóór sluiting van het contract in een speciale verwijzing duidelijk en ondubbelzinnig op is gewezen dat hij geen vordering tegen de wederpartij kan instellen bij de gerechten van de lidstaten waar hij is gevestigd, en***
- c) de consument er vóór sluiting van het contract specifiek en separaat mee instemt dat hij uitsluitend een vordering tegen de wederpartij zal instellen voor de gerechten van de lidstaat waar de wederpartij is gevestigd, en***
- d) de wederpartij, bij wijze van tegenprestatie voor een dergelijke overeenstemming en vóór sluiting van het contract:***
 - ermee instemt een eventueel geschil voor te leggen aan een erkend buitengerechtelijk systeem voor het beslechten van geschillen met bindende kracht,***
 - ermee instemt zich onverwijld te schikken in de uitslag van een***

*dergelijk systeem voor het
beslechten van geschillen, met name
waar het vergoedingen betreft,
- in de onder (b) genoemde speciale
verwijzing een opsomming geeft van
het systeem voor de
buitengerechtelijke beslechting van
geschillen, de talen die dit systeem
gebruikt en de nadere
bijzonderheden, waaronder het
e-mail adres, waarmee de
consument direct informatie over dit
systeem kan verkrijgen.*

*De overeenkomst is niet geldig als niet aan
bovenstaande voorwaarden is voldaan.*

Motivering:

Spreekt voor zich.

(Amendement 27)
Artikel 23

Wanneer de partijen, van wie er ten minste één zijn woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat, een gerecht of de gerechten van een lidstaat hebben aangewezen voor de kennisneming van geschillen welke naar aanleiding van een bepaalde rechtsbetrekking zijn ontstaan of zullen ontstaan, is dit gerecht of zijn de gerechten van die lidstaat exclusief bevoegd. Deze bevoegdheid is exclusief, tenzij de partijen anders zijn overeengekomen. Deze overeenkomst tot aanwijzing van een bevoegde rechter dient te worden gesloten:

- (a) ...
- (b) ...
- (c) ...

Als " schriftelijk" wordt aangemerkt, elke elektronische mededeling waardoor de overeenkomst duurzaam geregistreerd wordt. Wanneer een overeenkomst tot aanwijzing van de bevoegde rechter wordt gesloten door partijen die geen van allen hun woonplaats op het grondgebied van een lidstaat hebben,

Wanneer de partijen, van wie er ten minste één zijn woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat, een gerecht of de gerechten van een lidstaat hebben aangewezen voor de kennisneming van geschillen welke naar aanleiding van een bepaalde rechtsbetrekking zijn ontstaan of zullen ontstaan, is dit gerecht of zijn de gerechten van die lidstaat exclusief bevoegd. Deze bevoegdheid is exclusief, tenzij de partijen anders zijn overeengekomen. Deze overeenkomst tot aanwijzing van een bevoegde rechter dient te worden gesloten:

- (a) ...
- (b) ...
- (c) ...

Als " schriftelijk" wordt aangemerkt, elke elektronische mededeling waardoor de overeenkomst duurzaam geregistreerd wordt. Wanneer een overeenkomst tot aanwijzing van de bevoegde rechter wordt gesloten door partijen die geen van allen hun woonplaats op het grondgebied van een lidstaat hebben,

kunnen de rechten van de andere lidstaten van het geschil geen kennis nemen, zolang het aangewezen gerecht of de aangewezen gerechten zich niet onbevoegd hebben verklaard.

Overeenkomsten tot aanwijzing van een bevoegde rechter hebben geen rechtsgevolg indien zij strijdig zijn met de bepalingen van de artikelen 13 en 17 of indien het gerecht dat zonder deze overeenkomst bevoegd zou zijn, krachtens artikel 22 bij uitsluiting bevoegd is.

kunnen de rechten van de andere lidstaten van het geschil geen kennis nemen, zolang het aangewezen gerecht of de aangewezen gerechten zich niet onbevoegd hebben verklaard.

Het gerecht of de rechten van een verdragsluitende staat waaraan in de oprichtingsakte van een trust bevoegdheid is toegekend, is of zijn bij uitsluiting bevoegd kennis te nemen van een vordering tegen een oprichter, een trustee of een begunstigde van een trust, als het gaat om de betrekkingen tussen deze personen of om hun rechten of verplichtingen in het kader van de trust.

Overeenkomsten tot aanwijzing van een bevoegde rechter ***en soortgelijke bedingen in akten tot oprichting van een trust*** hebben geen rechtsgevolg indien zij strijdig zijn met de bepalingen van de artikelen 13 en 17 of indien het gerecht dat zonder deze overeenkomst bevoegd zou zijn, krachtens artikel 22 bij uitsluiting bevoegd is.

Motivering:

Zie de motivering bij amendement 21.

(Amendement 28)
Artikel 35

Het verzoek wordt gericht tot het bevoegde gerecht of de bevoegde autoriteit die wordt vermeld op de lijst die is opgenomen in bijlage II.
De relatieve bevoegdheid wordt bepaald door de woonplaats van de partij tegen wie de tenuitvoerlegging wordt gevraagd of door de plaats van tenuitvoerlegging.

Het verzoek wordt gericht tot het bevoegde gerecht, ***de bevoegde notaris*** of de bevoegde autoriteit die wordt vermeld op de lijst die is opgenomen in bijlage II.
De relatieve bevoegdheid wordt bepaald door de woonplaats van de partij tegen wie de tenuitvoerlegging wordt gevraagd of door de plaats van tenuitvoerlegging.

Motivering:

Bij de uitvoerbare authentieke akten in de zin van artikel 54 van het voorstel gaat het vooral om notariële akten. Ten behoeve van de eenvoud, efficiëntie en objectiviteit moeten de uitvoerbaarheidsverklaringen van notariële akten door de notarissen van de andere lidstaat worden gedaan.

(Amendement 29)
Artikel 54 bis

Authentieke akten, verleden en uitvoerbaar in een lidstaat, worden op

verzoek, overeenkomstig de in de artikelen 34 t/m 49 bedoelde procedure, in een andere lidstaat uitvoerbaar verklaard. De verklaring van uitvoerbaarheid wordt door het gerecht dat oordeelt over een rechtsmiddel, bedoeld in artikel 39 en in artikel 40, slechts geweigerd of ingetrokken indien de tenuitvoerlegging van de authentieke akte kennelijk strijdig is met de openbare orde van de aangezochte lidstaat.

De overgelegde akte moet voldoen aan de voorwaarden, nodig voor haar echtheid in de lidstaat van oorsprong.

De bepalingen van afdeling 3 van hoofdstuk III zijn, voorzover nodig, van toepassing.

De bevoegde autoriteit van de lidstaat waar een authentieke akte is verleden, levert ten verzoeken van elke belanghebbende partij een certificaat af volgens het formulier, waarvan het model in bijlage VI is opgenomen.

Authentieke akten, verleden in een lidstaat, worden van rechtswege in de andere lidstaten erkend met inachtneming van het rechtsstelsel van het gastland.

Een authentieke akte die uitvoerbaar is in een lidstaat, wordt op

verzoek, overeenkomstig de in de artikelen 34 t/m 49 bedoelde procedure, in een andere lidstaat uitvoerbaar verklaard. De verklaring van uitvoerbaarheid wordt door het gerecht dat oordeelt over een rechtsmiddel, bedoeld in artikel 39 en in artikel 40, slechts geweigerd of ingetrokken indien de tenuitvoerlegging van de authentieke akte kennelijk strijdig is met de openbare orde van de aangezochte lidstaat.

De overgelegde akte moet voldoen aan de voorwaarden, nodig voor haar echtheid in de lidstaat van oorsprong.

De bepalingen van afdeling 3 van hoofdstuk III zijn, voorzover nodig, van toepassing.

De bevoegde autoriteit ***of bevoegde notaris*** van de lidstaat waar een authentieke akte is verleden, levert ten verzoeken van elke belanghebbende partij een certificaat af volgens het formulier, waarvan het model in bijlage VI is opgenomen.

Motivering:

Met deze nadere precisering inzake de erkenning van notariële akten wordt ernaar gestreefd authentieke akten te conformeren aan rechterlijke beslissingen, waarbij de authentieke akte in de diverse landen dezelfde bewijskracht en uitvoerbaarheid krijgt.

Dit amendement brengt het artikel ook op dezelfde lijn als de bepalingen van artikel 13, lid 3 in het voorstel voor een verordening inzake jurisdictie en bekrachtiging van oordelen in huwelijkszaken.

De laatste invoeging is bedoeld om interpretatiemoelijkheden te voorkomen en het duidelijk te maken dat ook de notaris bevoegd is, zelfs als hij geen "autoriteit" is.

(Amendement 30)
Artikel 57

Voor de toepassing van deze verordening hebben vennootschappen en rechtspersonen woonplaats in de lidstaat waar zich hun statutaire zetel, of hun hoofdbestuur, of hun hoofdvestiging bevindt.

Voor de toepassing van deze verordening hebben vennootschappen en rechtspersonen woonplaats in de lidstaat waar zich hun statutaire zetel, of hun hoofdbestuur, of hun hoofdvestiging bevindt.

Om vast te stellen of een trust is gevestigd in de verdragsluitende staat bij welks gerechten de zaak aanhangig is gemaakt, past het gerecht de regels van het voor hem geldende internationaal privaatrecht toe.

Motivering:

Zie de motivering bij amendement 21.

(Amendement 31)
Artikel 65

Uiterlijk **vijf jaar** na de inwerkingtreding van deze verordening dient de Commissie bij het Europees Parlement, de Raad en het Economisch en Sociaal Comité een verslag in over de toepassing van deze verordening. Dit verslag gaat eventueel vergezeld van voorstellen tot wijziging van de verordening.

Uiterlijk **twee jaar** na de inwerkingtreding van deze verordening dient de Commissie bij het Europees Parlement, de Raad en het Economisch en Sociaal Comité een verslag in over de toepassing van deze verordening, **waarin met name wordt ingegaan op de gevolgen voor kleine en middelgrote ondernemingen en consumenten**. Dit verslag gaat eventueel vergezeld van voorstellen tot wijziging van de verordening.

Motivering:

Bij het snelle tempo van verandering op het Internet is er behoefte aan een korte herzieningsperiode van het type waarin de richtlijn inzake elektronische handel voorziet. Het is met name van belang ervoor te zorgen dat de verordening geen negatieve invloed heeft op beginnende Internet-activiteiten van kleine ondernemingen en na te gaan of de buitengerechtelijke beslechting van geschillen goed functioneert.

(Amendement 32)
Artikel 67

Deze verordening treedt in werking *op de twintigste dag volgende op die* van haar bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Deze verordening treedt in werking *zes maanden na de dag* van haar bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Motivering:

Spreekt voor zich.

(Amendement 33)
Bijlage II

De bevoegde gerechten of bevoegde autoriteiten waarbij de in artikel 35 bedoelde verzoeken moeten worden ingediend, zijn:

De bevoegde gerechten, *notarissen* of bevoegde autoriteiten waarbij de in artikel 35 bedoelde verzoeken moeten worden ingediend, zijn:

Motivering:

Zie motivering bij amendement 29.

(Amendement 34)
Bijlage VI

Certificaat zoals bedoeld in artikel 54 van de verordening (EG) nr. .../1999 van de Raad

1. Land van oorsprong:
2. Gerecht of autoriteit die het certificaat aflevert:
 - 2.1. Naam:
 - 2.2. Adres:
 - 2.3. Tel./fax/e-mail:
3. Autoriteit die aan de akte authenticiteit heeft verleend:
 - 3.1. Autoriteit waarvoor de authentieke akte is verleden (indien van toepassing)

Certificaat zoals bedoeld in artikel 54 van de verordening (EG) nr. .../1999 van de Raad

1. Land van oorsprong:
2. Gerecht of autoriteit die het certificaat aflevert:
 - 2.1. Naam:
 - 2.2. Adres:
 - 2.3. Tel./fax/e-mail:
3. *Notaris of* autoriteit die aan de akte authenticiteit heeft verleend:
 - 3.1. *Notaris of* autoriteit waarvoor *respectievelijk* de authentieke akte is verleden (indien van toepassing)

3.1.1. Benaming en hoedanigheid van de autoriteit:
3.1.2. Plaats van de autoriteit:
3.2. Autoriteit die de authentieke akte heeft geregistreerd (indien van toepassing)
3.2.1. Soort autoriteit:
3.2.2. Plaats van de autoriteit:
4. Authentieke akte:
4.1. Beschrijving van de akte:
4.2. Datum
4.2.1. waarop de akte is verleden:
4.2.2. indien verschillend: waarop de akte is geregistreerd:
4.3. Referentienummer:
4.4. Partijen bij de akte:
4.4.1. Naam van de schuldeiser:
4.4.2. Naam van de schuldenaar:
5. Tekst van de uitvoerbare verbintenis, gehecht aan dit certificaat:
De authentieke akte is uitvoerbaar tegen de schuldenaar in de lidstaat van oorsprong (artikel 54 van de verordening).

3.1.1. Benaming en hoedanigheid van **de notaris of** de autoriteit:
3.1.2. Plaats van de **notaris of de** autoriteit:
3.2. Autoriteit die de authentieke akte heeft geregistreerd (indien van toepassing)
3.2.1. Soort autoriteit:
3.2.2. Plaats van de **notaris of de** autoriteit:
4. Authentieke akte:
4.1. Beschrijving van de akte:
4.2. Datum
4.2.1. waarop de akte is verleden:
4.2.2. indien verschillend: waarop de akte is geregistreerd:
4.3. Referentienummer:
4.4. Partijen bij de akte:
4.4.1. Naam van de schuldeiser:
4.4.2. Naam van de schuldenaar:
5. Tekst van de uitvoerbare verbintenis, gehecht aan dit certificaat:
De authentieke akte is uitvoerbaar tegen de schuldenaar in de lidstaat van oorsprong (artikel 54 van de verordening).

Motivering:

Zie motivering bij amendement 29.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE

Resolutie van het Europees Parlement over het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (COM(1999) 348 - C5-0169/1999 - 1999/0154(CNS))

(Raadplegingsprocedure)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(1999) 348⁴),
 - gelet op artikel 61, sub c) en artikel 67 van het EG-Verdrag,
 - geraadpleegd door de Raad (C5-0169/1999),
 - gelet op artikel 67 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie juridische zaken en interne markt en het advies van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken (A5-0253/2000),
1. hecht zijn goedkeuring aan het aldus gewijzigde Commissievoorstel;
 2. verzoekt de Commissie haar voorstel krachtens artikel 250, lid 2 van het EG-Verdrag dienovereenkomstig te wijzigen;
 3. verzoekt de Raad, wanneer hij voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst, het Parlement hiervan op de hoogte te stellen;
 4. wenst dat de overlegprocedure wordt ingeleid ingeval de Raad voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst;
 5. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het voorstel van de Commissie;
 6. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

⁴ PB C 376 van 28.12.1999, blz. 1.

TOELICHTING

Het Verdrag van Brussel van 1968 betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken⁵ werd oorspronkelijk in 1968 goedgekeurd krachtens artikel 220 van het EEG-Verdrag en is bij elke toetreding aangepast. Het verdrag is uiterst succesvol geweest in het kader van het "vrije verkeer van vonnissen", zoals wordt aangetoond door het zeer geringe aantal verzoeken om een prejudiciële beslissing bij het Europese Hof van Justitie.

Het voorstel voor een verordening is erop gericht het Verdrag van Brussel om te zetten in een communautair instrument op basis van artikel 65 van het EG-Verdrag. Het doel is te zorgen voor: a) duidelijke en uniforme procedures voor de erkenning en tenuitvoerlegging van vonnissen; en b) rechtszekerheid en transparantie. De Raad moet de verordening krachtens artikel 67 van het EG-Verdrag na raadpleging van het Europees Parlement met eenparigheid van stemmen vaststellen (aangezien Denemarken geen afstand heeft gedaan van zijn mogelijkheid tot "opt out", telt dit land hierbij niet mee).

Een verordening heeft als voordeel boven een verdrag dat zij op één, algemeen bekendgemaakte datum van kracht wordt in alle lidstaten waarop zij van toepassing is. Hoewel Ierland en het Verenigd Koninkrijk het toepasselijke protocol hebben ondertekend, heeft Denemarken tot dusver nog geen kennis gegeven van enigerlei intentie om af te zien van zijn uitzonderingspositie. Het Verdrag van Brussel zal in ieder geval van toepassing blijven tussen lidstaten waarop de verordening niet van toepassing is. Echter, zodra de verordening is vastgesteld, lijkt het vanwege de uitsluitende bevoegdheid van de Gemeenschap die hierdoor zou ontstaan onmogelijk het Verdrag van Brussel te wijzigen in overeenstemming met het onderhavige voorstel. De Raad wordt derhalve verzocht de vaststelling van de verordening uit te stellen totdat het Verdrag van Brussel is gewijzigd. Hierdoor ontstaat er een adempauze die de Commissie kan gebruiken om met voorstellen te komen voor een procedure voor kleinere vorderingen en een systeem voor buitengerechtelijke beslechting van geschillen. Tevens kunnen dan de betrokken sectoren hun eigen regelingen treffen en kan worden gewacht op de afronding van de onderhandelingen in Den Haag over een internationaal verdrag over vonnissen.

Voordat Ierland en het Verenigd Koninkrijk kenbaar maakten van hun "opt in"-mogelijkheid gebruik te zullen maken, verwijderde de Commissie de bepalingen uit het Verdrag die bij de toetreding van Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk tot de Gemeenschap waren opgenomen. Dit betreft met name de bepalingen inzake trusts. De desbetreffende bepalingen worden met de amendementen 21, 27 en 30 weer opgenomen.

De verordening kent een aantal innovaties in vergelijking met het Verdrag van Brussel.

In de eerste plaats is de algemene benadering geweest de verwijzingen naar regels voor geschillen te vervangen door autonome definities. In verband hiermee hebben de opstellers ruim geput uit de jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie, waardoor de nieuwe verordening tot op zekere hoogte een herformulering is van het bestaande recht, hetgeen

⁵ PB C 27 van 26.1.1998, blz. 1-27 (geconsolideerde versie).

slechts kan worden toegejuicht. Er is echter sprake van een discrepantie bij het gebruik van autonome definities. Zo wordt in artikel 57 een autonome definitie gegeven voor de plaats van vestiging van een rechtspersoon of vennootschap, terwijl in artikel 22, dat betrekking heeft op uitsluitende bevoegdheid, wordt bepaald dat voor de vaststelling van de vestigingsplaats van rechtspersonen of vennootschappen de regels van het internationaal privaatrecht moeten worden toegepast. De Commissie heeft uitgelegd dat deze discrepantie onvermijdelijk is en dit wordt aanvaard.

In de tweede plaats lijkt de voortdurend terugkerende kwestie wanneer een zaak geacht wordt te zijn aangebracht bij een gerecht in artikel 30 op bevredigende wijze te zijn opgelost.

In de derde plaats bieden de bepalingen betreffende verzekeringen de verzekerde, de begunstigde alsmede de verzekeringnemer nu de mogelijkheid een zaak aanhangig te maken bij het gerecht in hun eigen woonplaats. Dit is een welkome aanvulling gezien hun relatief zwakkere positie.

In de vierde plaats zijn de bepalingen inzake individuele arbeidsovereenkomsten uitgebreid en in een afzonderlijke afdeling geplaatst.

In de vijfde plaats wordt in artikel 15 de derogatie krachtens welke consumenten een zaak aanhangig kunnen maken in hun eigen woonplaats uitgebreid tot de elektronische handel. Gezien het feit dat, strikt genomen, de corresponderende bepaling in het Verdrag van Brussel (art. 13) reeds van toepassing was op handel via het Internet, is dit niet zo revolutionair als wordt beweerd. De Commissie verdient echter geen pluim voor de wijze waarop zij deze kwestie heeft aangepakt en het is betreurenswaardig dat zij er niet in is geslaagd te komen met een alomvattende benadering voor de problemen die het Internet met zich meebrengt. Het is te hopen dat een recente verklaring van de Commissaris voor de interne markt een blijk was van een daadwerkelijke, zij het verlate, veranderde houding tegenover dit belangrijke beleidsterrein. In elk geval zijn de toevoeging van overwegingen door de amendementen 3, 5 en 8, de wijzigingen op overweging 13 [niet goedgekeurd] en de toevoeging van een alinea aan artikel 15 [niet goedgekeurd] erop gericht dat rekening wordt gehouden met de gerechtvaardigde bezorgdheid van de sector over het nieuwe artikel 15, doordat: a) de Commissie opdracht krijgt te komen met alternatieve, meer realistische geschillenregelingen, die samen met de verordening als één pakket dienen te worden vastgesteld; b) de sector de tijd krijgt om zich aan te passen en de noodzakelijk geachte maatregelen te nemen; c) duidelijk wordt gemaakt dat de bepalingen alleen van toepassing zijn op "actieve" Internet-sites; en d) duidelijk wordt vastgesteld dat de verordening alleen betrekking heeft op de vraag waar consumenten vervolging kunnen instellen en niet op de vraag welk recht van toepassing is op de desbetreffende overeenkomst. Dit blijft het recht van het land van herkomst van de leverancier, afhankelijk van het bepaalde in het Verdrag van Rome en de Gemeenschapswetgeving inzake elektronische handel.

De rapporteur is er zeer bezorgd over dat het vooruitzicht voor kleine handelaars, van overal in de Europese Unie te kunnen worden vervolgd hen er vanaf zou kunnen houden de aanzienlijke investeringen te doen die voor de elektronische handel noodzakelijk zijn. Zij is echter gerustgesteld door de research die zij heeft gedaan en die erop wijst a) dat het onwaarschijnlijk is dat consumenten vervolging instellen vanwege de hoge kosten van

juridische stappen tegen verweerders in het buitenland, en b) dat de kosten van een rechtsbijstandsverzekering waarschijnlijk betrekkelijk laag zullen liggen. Bovendien hebben postorderbedrijven een groot aantal jaren goed kunnen werken met het Verdrag van Brussel. Het antwoord ligt waarschijnlijk in alternatieve manieren voor het oplossen van geschillen en bij het inschakelen van banken en kredietkaartmaatschappijen. De rapporteur is er verheugd over dat de Commissie thans pogingen doet om een dergelijke aanpak te bevorderen en te onderzoeken.

In de zesde plaats zijn de algemene bepalingen van de bevoegdheidsclausules verbeterd en is er een zin toegevoegd aan de van toepassing zijnde bepaling ter dekking van bevoegdheidsclausules die zijn opgenomen in een elektronische kennisgeving.

In de zevende plaats dient de eerste fase van de tenuitvoerleggingsprocedure vrijwel automatisch te verlopen doordat er geen gronden voor niet-erkenning kunnen worden aangevoerd in het land waar erkenning wordt gezocht (art. 38). De partij tegen wie tenuitvoerlegging wordt gevraagd, kan nu echter in beroep gaan (art. 39). Met deze wijziging en de invoering van een uniform certificaat (art. 51 en 52) van het bevoegde gerecht wordt beoogd de procedure te versnellen en te vergemakkelijken, hetgeen moet worden toegejuicht.

Tot besluit zijn er bepalingen toegevoegd om rekening te houden met de nieuwe regels betreffende erkenning en tenuitvoerlegging van vonnissen in familierecht-zaken ("Brussel II"), het verstrekken van documenten en het feit dat het nieuwe instrument een verordening is en geen verdrag.

Slotopmerkingen

Om bovenvermelde redenen is het van essentieel belang dat de Raad de vaststelling van de nieuwe verordening uitstelt en dat de Commissie onverwijld komt met alternatieve geschillenregelingen. Het feit dat de nieuwe verordening en de voorgestelde geschillenregelingen als één pakket moeten worden vastgesteld, kan niet voldoende worden benadrukt. Bovendien dient de Commissie rekening te houden met het mondiale beeld om ervoor te zorgen dat de modellen die de Europese Unie kiest haar internationaal een koppositie opleveren.

Voorts dient de Commissie als contactorgaan op te treden voor belanghebbende partijen, in het bijzonder de bank- en kredietkaartsector en consumentenorganisaties, teneinde de inspanningen in verband met het ontwikkelen van alternatieve geschillenregelingen voor de Internet-handel te kunnen coördineren. Uw rapporteur is van mening dat de oplossing bij de kredietkaartmaatschappijen zou kunnen liggen en wel om de volgende redenen. Als een consument goederen of diensten koopt via het Internet draagt hij of zij alle risico's. De transactie wordt afgewikkeld met behulp van een kredietkaart en gevalideerd door een Internet-certificatiebedrijf. Waarom zou het bijvoorbeeld niet zo kunnen zijn dat de consument altijd het recht heeft zijn of haar kredietkaartmaatschappij voor het gerecht te dagen, zoals vastgelegd in de Britse Consumer Credit Act? Dit zou het bevoegdheidsprobleem geheel en al uit de wereld helpen. Tegelijkertijd zou kunnen worden bepaald dat aan de hand van kredietkaarten zowel leveranciers als de consument worden gevalideerd. Hierdoor zouden kredietkaartmaatschappijen aankopen met kredietkaarten kunnen weigeren wanneer bedrijven

een slechte staat van dienst hebben in verband met de uitvoering van transacties. Dit zou tevens een mogelijkheid zijn om handelstransacties met aanbieders van harde pornografie of gokspelletjes op onscrupuleuze gok-sites te bemoeilijken.

De Commissie wordt nogmaals dringend verzocht een samenhangende benadering te volgen bij de regelgeving met betrekking tot het Internet. In dit verband zou de oprichting van een centrale elektronische EU-databank voor gedingen en vonnissen (amendement 20) een moedige stap zijn die van groot nut is voor rechtbanken, juristen, eisers en handelaren en uiteindelijk ook voor een grotere uniformiteit van het burgerlijk recht in de Europese Unie.

Tot besluit zij opgemerkt dat uw rapporteur zich tot het uiterste heeft ingespannen om geen andere grote wijzigingen in de nieuwe verordeningen aan te brengen dan de absoluut noodzakelijke. Zulks met het oog op het feit dat er reeds onderhandelingen zijn gevoerd met de EVA-landen om het Verdrag van Lugano met de nieuwe verordening in overeenstemming te brengen.

27 januari 2000

ADVIES (artikel 162 van het Reglement)

aan de Commissie juridische zaken en interne markt

inzake het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (COM(1999) 348 - C5-0169/1999 - 1999/0154(CNS)) (verslag-Diana Paulette Wallis)

Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur voor advies: Adeline Hazan

PROCEDURE

De Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken benoemde op haar vergadering van 25 oktober 1999 Adeline Hazan tot rapporteur voor advies.

Zij behandelde het ontwerpadvies op haar vergadering van 29/30 november 1999 en 26/27 januari 2000.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de conclusies ervan.

Aan de stemming namen deel: de leden Graham R. Watson, voorzitter; Robert J.E. Evans, ondervoorzitter; Adeline Hazan, rapporteur voor advies; Maria Berger (verving Olivier Duhamel), Christian von Boetticher, Mogens Camre, Marco Cappato, Michael Cashman, Charlotte Cederschiöld, Carlos Coelho, Giuseppe Di Lello Finuoli, Pernille Frahm, Evelyne Gebhardt (verving Elena Ornella Paciotti), Jorge Salvador Hernandez Mollar, Anna Karamanou, Margot Keßler, Timothy Kirkhope, Ewa Klamt, Alain Krivine (verving Fodé Sylla), Baroness Sarah Ludford, Hartmut Nassauer, Hubert Pirker, Gerhard Schmid, Martin Schulz, Anna Terrón i Cusi en Maurizio Turco (verving Johan Van Hecke).

I. INHOUD VAN HET VOORSTEL

1. Korte voorgeschiedenis

De bedoeling van dit voorstel voor een verordening is om erkenning en uitvoering van in de EU gewezen vonnissen te vergemakkelijken. Momenteel valt deze kwestie onder de Conventie van Brussel van 27 september 1968 waarvan de regels zijn uitgebreid tot de lidstaten van de EVA in de Conventie van Lugano van 16 september 1988.

Dankzij de Conventie van Brussel is er aanzienlijke vooruitgang geboekt ten aanzien van het gelijktrekken van vonnissen. Maar 30 jaar na dato moet deze conventie worden bijgesteld om rekening te houden met de jurisprudentie van het Europees Hof van Justitie en tevens in verband met de ontwikkeling van de economische betrekkingen en de technologische vooruitgang sedert 1968.

In december 1997 heeft de Raad een ad hoc-werkgroep opdracht gegeven te werken aan herziening van de Conventie. Deze commissie heeft haar werkzaamheden afgerond en is met een voorstel voor een conventie gekomen op basis van artikel K.3.2 van het Verdrag van Maastricht. De Raad heeft zich in mei 1999 akkoord verklaard met de teneur van deze nieuwe conventie. Maar als gevolg van de "communautarisering" van de juridische samenwerking op basis van de artikelen 65 en 67 van het EG-Verdrag komt de Commissie nu met deze tekst in de vorm van een voorstel voor een verordening.

2. Een snellere erkenning van gerechtelijke uitspraken

Dankzij de verordening wordt voortaan - dit is het belangrijkste doel van de herziening - erkenning en uitvoering van gerechtelijke uitspraken binnen de EG (eenvoudige formele controle) vrijwel automatisch. Tevens beperkt de verordening de mogelijkheden om in beroep te gaan tegen de erkenningsverklaring.

De nieuwe regels hebben verder het voordeel dat zij zijn te vinden in een verordening (waar binnen vijf jaar van nu wijzigingen in kunnen worden aangebracht). Dit biedt de garantie dat zij op gelijke wijze worden toegepast terwijl de conventie het mogelijk maakte af te wijken bij een intergouvernamenteel instrument. Het valt te hopen dat de lidstaten (Verenigd Koninkrijk, Ierland, Denemarken) die niet worden gebonden door de eisen van de artikelen 61 t/m 67 van het EGV, zich hierbij aansluiten.

Dit voorstel komt dus tegemoet aan de wens de gerechtelijke samenwerking tussen de lidstaten te intensiveren. Deze wens is neergelegd in het Verdrag van Amsterdam en wordt wenselijk geacht voor een echt Europa van de burgers.

3. Uitbreiding van de garanties ten gunste van de zwakke contractpartij

In de verordening wordt allereerst de principiële competentie van de jurisdictie van de verdediger bevestigd. Terecht wordt het begrip domicilie van vennootschappen gepreciseerd.

Wat de verschillende speciale bevoegdheden in de conventie betreft: deze blijven gehandhaafd, maar worden soms aangepast ter versterking van de bescherming van de zwakste contractpartij of dat nu de verzekerde, de consument dan wel de werknemer is.

Artikel 5 handhaaft de speciale bevoegdheid op contractueel terrein tegenover de plaatselijke rechtbank waar de verplichting is of moet worden uitgevoerd, d.w.z. het contractueel beginsel ten diepste. Om de boel eenvoudig te houden en ter wille van de rechtsbescherming tekent de verordening (art. 5.1.b) hierbij aan dat, tenzij er anders is bepaald, voor de verkoop van goederen de plaats van uitvoering van het contract die van de lidstaat is waar volgens het contract de levering moet plaatsvinden; voor de verkoop van diensten is dat de plaats van uitvoering van de

diensten.

Wat de verzekering betreft, neemt de verordening de eerdere regels zonder wijziging over. De bevoegdheid van de rechtbank waar de vragende partij gehuisvest is, wordt uitgebreid: niet langer alleen de verzekeringsnemer maar ook de verzekerde of de ontvanger (deze partijen staan eveneens zwak tegenover de verzekeraar).

Wat individuele en arbeidscontracten betreft, houdt de verordening (art. 20) vast aan de bevoegdheid van de rechtbank van de lidstaat op het grondgebied waar de werknemer woonachtig is. Dit is dus ten behoeve van de werknemer, de zwakste partij bij het contract. Tevens kunnen bevoegd zijn de rechtbank waar de werknemer normaliter zijn werkzaamheden verricht alsook die van de plek waar de instelling zich bevindt/bevond die de werknemer heeft ontslagen in het geval de laatste niet in een het hetzelfde land zijn werkzaamheden verricht.

Wanneer het gaat om door consumenten gesloten contracten bevestigt de verordening (art. 15 t/m 17) de noodzaak hen te beschermen als de zwakke partijen bij het contract. Zo kan de consument de aangeklaagde (art. 16) voor de rechtbank in zijn woonplaats dagen in het geval van verkoop van roerende goederen of leningen in verband met de financiering van deze voorwerpen.

Artikel 15 brengt twee wijzigingen aan. De eerste verandering heeft te maken met de gebruikte termen: "alle overige consumentencontracten". Uit deze termen blijkt dat alle consumentencontracten worden bestreken door de speciale bevoegdheidsregels (b.v. de "timesharing"-contracten hoewel die over onroerende goederen gaan). Tevens vallen onder het principe de vervoerscontracten voor een forfaitaire prijs die reis en verblijf combineren.

De tweede vernieuwing heeft te maken met de door een consument in een andere lidstaat dan zijn eigen lidstaat gesloten contracten. Het gaat om gevallen waarin de medecontractant met "alle middelen" zijn activiteiten op een of meer staten "richt" (art. 15). Anders gezegd: deze bepalingen zijn bedoeld om de consument te beschermen wanneer het consumentencontract over een Internet-website loopt die toegankelijk is in de staat waar de consument woonachtig is.

4. Elektronische transacties

Op dit terrein is het de ondernemer die de contractuele verplichting creëert door zijn activiteiten te richten op de staat van de consument. De bedrijven die elektronische handel drijven, moeten akkoord gaan met eventuele processen die gevoerd kunnen worden in alle lidstaten waarop zij hun activiteiten richten.

E-commerce-ondernemingen keren zich tegen deze bepalingen die volgens hen het ondernemersrisico ernstig zouden verzwaren en die schade zouden kunnen toebrengen aan de ontwikkeling van e-commerce in de EU. Deze argumenten zijn niet overtuigend. Wanneer je de consument het recht ontzegt om in zijn woonplaats de leverancier van goederen of diensten langs elektronische weg voor de rechter te slepen, betekent dat dat je hem overlevert aan de genade van e-commerce-firma's (men denke bijvoorbeeld aan het veel voorkomende geval van vooruitbetaling bij dit soort elektronische transacties alsook aan de onzekerheden en kosten van een grenzeloze procedure).

E-commerce mag niet ontmoedigd worden, maar dit soort transacties die steeds couranter zullen worden, moet geschraagd worden door bepalingen die de consument beschermen. Ondanks het streven van de leveranciers van goederen en diensten zullen er altijd leveranciers zijn die het niet zo nauw nemen met frauduleuze transacties of afzetterij; goed gedragscodes ("soft law") kunnen dit niet verhelpen.

Wanneer het begrip "digitale markt" inmiddels werkelijkheid is geworden en alleen maar toeneemt, is dit nog geen reden om toe te staan dat deze markt onder bepaalde omstandigheden een "gemanipuleerde markt" is. Er is geen enkele reden om de verschillende contracten voor verkoop op afstand (schriftelijke verkoop, teleshopping en e-commerce) niet over één kam te scheren. De "actieve handelaar" die goederen en diensten langs elektronische weg aanbiedt, hoeft toch zeker niet gevrijwaard te worden van het ondernemersrisico ten nadele van de consument? Het staat de ondernemer altijd vrij om te preciseren dat zijn aanbieding niet bestemd is voor consumenten die in bepaalde lidstaten woonachtig zijn, en geen contracten af te sluiten buiten zijn eigen lidstaat.

II. CONCLUSIES

De Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken verzoekt derhalve de ten principale bevoegde Commissie juridische zaken en interne markt optimaal rekening te houden met de volgende conclusies en geen amendementen in te dienen die hiertegen ingaan:

1. is van mening dat het voorstel voor een verordening, waar het de zwaarwegende formaliteiten vervangt door een vrijwel automatische erkennings- en uitvoeringsprocedure van civielrechtelijke uitspraken in de EU, volledig moet worden goedgekeurd. Dit beantwoordt aan het streven naar gerechtelijke samenwerking tussen de lidstaten en de eisen van een echt Europa van de burgers op juridisch terrein;
2. is van mening dat er tevens alle reden is de bepalingen van de verordening in hun geheel goed te keuren waar zij verbetering willen brengen in de procedurele situatie van de zwakste contractpartijen: namelijk verzekerden, werknemers, consumenten; hierbij zij aangetekend dat vooral bij e-commerce altijd vooruitbetaling vereist is;
3. is van mening dat er in dit laatste geval geen enkele reden bestaat, met inbegrip van "soft law", om elektronische transacties die een steeds grotere vlucht zullen nemen, uit te zonderen van de beschermende regels voor consumenten; dit zou indruisen tegen het tot dusver gevoerde Europees beleid ten gunste van de consument die, net als alle zwakke contractpartijen en alle burgers, moet kunnen rekenen op een rechtvaardige procedure;
4. is van mening dat het, gezien de kosten en de complexiteit van een gerechtelijke procedure voor de consument in eigen lidstaat, wenselijk is dat de Commissie zo snel mogelijk overeenkomstig de conclusies van de Europese Raad van Tampere met een voorstel komt ter vereenvoudiging en versnelling van de regeling van grensoverschrijdende geschillen wanneer het civielrechtelijk en commercieel gezien om kleine zaken gaat; ook zou het nuttig zijn wanneer er in de lidstaten buitenrechtelijke substitutieprocedures worden ingevoerd;

5. hoopt dat de verordening zo snel mogelijk in werking kan treden zonder dat gekozen wordt voor een overgangperiode.